

Concursul Interjudețean
"Matematica, de drag"
Ediția a VII - a, Bistrița
23 - 25 noiembrie 2012

Clasa a X-a - Barem de corectare

Subiectul I. Să se determine termenul general al șirului $(a_n)_{n \geq 1}$ știind că $a_1 = 1$ și

$$0!a_1 + 1!a_2 + \dots + (n-1)!a_n = \frac{a_n a_{n+1} (n-1)! n!}{2}, \text{ oricare ar fi } n \geq 1.$$

Soluție.

Folosim inducția matematică.

Pentru $n = 1$ obținem $a_2 = 2$. Dacă $n = 2$ avem:

$$1 + 2 = \frac{2 \cdot a_3 \cdot 2}{2} \text{ de unde } a_3 = \frac{3}{2} = \frac{3}{(3-1)!} \dots \dots \dots 1p$$

Pentru $n = 3$ avem:

$$1 + 2 + 3 = \frac{\frac{3}{2} \cdot a_4 \cdot 2 \cdot 6}{2}, \text{ de unde } a_4 = \frac{2}{3} = \frac{4}{6} = \frac{4}{3!} \dots \dots \dots 1p$$

$$\text{Presupunem că } a_n = \frac{n}{(n-1)!} \dots \dots \dots 1p$$

$$\text{și să arătăm că } a_{n+1} = \frac{n+1}{n!} \dots \dots \dots 1p$$

Din relația de recurență avem:

$$1 + 2 + \dots + n = \frac{n}{(n-1)!} \cdot \frac{a_{n+1} \cdot (n-1)! \cdot n!}{2} \dots \dots \dots 1p$$

sau

$$\frac{n(n+1)}{2} = \frac{n \cdot a_{n+1} \cdot n!}{2} \dots \dots \dots 1p$$

de unde

$$a_{n+1} = \frac{n+1}{n!} \dots \dots \dots 1p$$

ceea ce trebuia demonstrat.

Clasa a X-a - Barem de corectare

2. Notăm cu l_a lungimea bisectoarei din A, cu h_a lungimea înălțimii din A și cu r raza cercului înscris în $\triangle ABC$. Arătați că:

$$\frac{1}{l_a} + \frac{1}{h_a} \sin \frac{A}{2} = \frac{1}{r} \sin \frac{A}{2}$$

Soluție.

Avem $l_a = \frac{2bc}{b+c} \cos \frac{A}{2}$, ... 1p
de unde

$$(1) \frac{1}{l_a} = \frac{1}{2 \cos \frac{A}{2}} \cdot \frac{b+c}{bc} \dots\dots\dots 1p$$

Pe de altă parte, putem scrie

$$\sin \frac{A}{2} \left(\frac{1}{r} - \frac{1}{h_a} \right) = \sin \frac{A}{2} \cdot \left(\frac{p}{s} - \frac{a}{s} \right) = \dots\dots\dots 1p$$

$$= \frac{\sin \frac{A}{2}}{s} \cdot \left(\frac{b+c}{2} \right) = \frac{\sin \frac{A}{2}}{bc \sin \frac{A}{2}} \cdot \frac{b+c}{2} \dots\dots\dots 2p$$

$$= \frac{\sin \frac{A}{2}}{2 \sin \frac{A}{2} \cos \frac{A}{2}} \cdot \frac{b+c}{bc} = \frac{1}{2 \cos \frac{A}{2}} \cdot \frac{b+c}{bc} \dots\dots\dots 1p$$

De unde folosind (1), obținem:

$$\frac{1}{l_a} = \sin \frac{A}{2} \left(\frac{1}{r} - \frac{1}{h_a} \right) \dots\dots\dots 1p$$

ceea ce trebuia demonstrat.

Clasa a X-a - Barem de corectare

3. i) Arătați că

$$x^3 + y^3 + z^3 - (x^2y + xy^2 + x^2z + xz^2 + yz^2 + y^2z) + 3xyz \geq 0, \forall x, y, z \geq 0.$$

ii) Să se arate că numerele reale a, b satisfac relația:

$$x^3 + y^3 + z^3 + a(x^2y + xy^2 + x^2z + xz^2 + yz^2 + y^2z) + bxyz \geq 0, \forall x, y, z \geq 0.$$

dacă și numai dacă există $r, s \in [0, \infty)$ astfel încât $a = r - 1, b = 3 - 6r + s$.

Soluție.

i) Arătăm că:

$$(1) x^3 + y^3 + z^3 - (x^2y + xy^2 + x^2z + xz^2 + yz^2 + y^2z) + 3xyz \geq 0, \forall x, y, z \geq 0.$$

Un calcul simplu ne arată că (1) este echivalentă cu:

$$x(x - y)(x - z) + y(y - x)(y - z) + z(z - x)(z - y) \geq 0, \forall x, y, z \geq 0 \dots\dots\dots 1p$$

Putem presupune că $x \geq y \geq z$. Scriind $x - z = (x - y) + (y - z)$ și, punând în evidență diferențele pozitive $x - y$ și $y - z$, (1) devine

$$x(x - y)^2 + z(y - z)^2 + (x - y)(y - z)(x - y + z) \geq 0, \dots\dots\dots 1p$$

adevărată.

ii) O simplă aplicare a inegalității mediilor ne justifică faptul că:

$$(2) x^2y + xy^2 + x^2z + xz^2 + y^2z + yz^2 \geq 6xyz, \forall x, y, z \geq 0 \dots\dots\dots 1p$$

Suficiența. Folosind (1) și (2), avem:

$$\begin{aligned} &x^3 + y^3 + z^3 + a(x^2y + xy^2 + x^2z + xz^2 + yz^2 + y^2z) + bxyz = \\ &= x^3 + y^3 + z^3 + (-1 + r)(x^2y + xy^2 + x^2z + xz^2 + yz^2 + y^2z) + (3 - 6r + s)xyz = \\ &= [x^3 + y^3 + z^3 - (x^2y + xy^2 + x^2z + xz^2 + yz^2 + y^2z) + 3xyz] + \\ &+ r(x^2y + xy^2 + x^2z + xz^2 + yz^2 + y^2z - 6xyz) + sxyz \geq 0. \dots\dots\dots 2p \end{aligned}$$

Necesitatea. Particularizând $x = y = 1, z = 0$, obținem că $2 + 2a \geq 0$, adică notând $1 + a = r$, deci $a = -1 + r$. Particularizând $x = y = z = 1$, obținem că $3 + 6a + b = s \geq 0$, deci $b = s - 6(-1 + r) - 3 = 3 - 6r + s \dots\dots\dots 2p$.